

Reena Müller
Sotsiaalministeerium
Suur-Ameerika 1-
10122 Tallinn
info@sm.ee

Meie kuupäev digitaallkirjas nr 7.1-2/146

Selgituskiri SA Ida-Viru Keskhaigla EMO laienduse ehitustöödega alustamise plaani osas

SA Ida-Viru Keskhaigla on läbi viinud haigla Ahtme üksuses paikneva erakorralise meditsiini osakonna (EMO) laienduse ja psühhiaatriakliiniku projekteerimistööd põhiprojekti staadiumis. Haigla eesmärk on parandada erakorralise meditsiiniteenuse kvaliteeti ning tagada piirkonnas kvaliteetse psühhiaatriateenuse kättesaadavus.

Haigla EMO on rajatud 2013. aastal ning ajapikku on selgunud vajadus muuta ruumide kasutust ning lisada täiendavaid ruume. Vajalik on suurendada patsientide privaatsust ja eraldatust üksteisest. Koroonakriis aastatel 2020 – 2022 näitas, et nakkusohtlike patsiente tuleb menetleda teistest patsientidest eraldi. Erakorraliste psühhiaatriliste patsientide lisandumine on tekitanud vajaduse rajada eraldi isolaator, sest psühhiaatria erakorraliste patsientide vastuvõtt (sh nende saatmine teistesse haiglatesse) on planeeritud läbi EMO. Psühhiaatria statsionaari ja ambulatooriumi valmimisel on vajalik tagada nende korpuste mugav otseühendus EMO ja ülejäänud haiglakorpustega. Valminud EMO laienduse põhiprojekti on tagatud võimalus osakond tsoneerida puhtaks ja mustaks alaks, parandatud on patsientide privaatsust ja eraldatust, suurendatud on tööruumide, abiruumide ja ladude pinda, avar ooteala on võimalik kriisiolukorras operatiivselt muuta täiendavaks patsientide jälgimisalaks. EMO keldrikorrusele on täiendavalt projekteerimisel ligi 210 m² suurusele pinnale kaks S1 klassi varjendit, et tagada patsientide ja töötajate ohutus sõjalise õhurünnaku olukorras. Ehitustööde käigus on plaanis rekonstrueerida osaliselt ka olemasoleva EMO ruume. Ruumiplaneering arvestab psühhiaatriakliiniku rajamisega järgmises ehitusetapis. EMO laienduse ehitamiseks on Kohtla-Järve linnavalitsus väljastanud vajalikud ehitusload ning ehitustöödega on plaanis alustada käesoleva aasta kevadel. Investeeringu kogumaksumus on ligi 7,4 miljonit eurot ning kulud on plaanis katta haigla omavahendite arvelt.

Projekteeritavasse psühhiaatriakliiniku R-korpusesse (suletud netopind 4856 m²) on planeeritud kuni 40 kohaline statsionaar (sh ruumid elekterkrampravile ja füsioteraapiale) ning P-korpusesse (suletud netopind ligi 1501 m²) ambulatoorsed vastuvõtud ja päevaravi (sh ruumid valuravile ja füsioteraapiale). Korpused on projekteeritud vastavalt kehtivatele energiatõhususnõuetele (sh P-

korpus vastab liginullenergiahoone tingimustele). Korpused on heas funktsionaalses ühenduses haigla Ahtme üksuse ülejäänud hoonete ja rajatava EMO laiendusega, mis võimaldab haigla erakorralise meditsiinosakonnal teenindada operatiivselt ka psühhiaatrilisi patsiente. R-korpuse keldrikorrusele on samuti planeeritud ligi 250 m² suurusele pinnale kaks S1 klassi varjendit, et tagada patsientide ja töötajate ohutus sõjalise õhurünnaku olukorras. Psühhiaatriakorpuste ehitamiseks on Kohtla-Järve linnavalitsus väljastanud ehitusload. Enne psühhiaatriakliiniku ehitamise lõpliku investeerimisotsuse tegemist on vajalik teemat veelkord põhjalikult arutada ja saavutada erinevate osapoolte vahel konsensus - millist psühhiaatrilist teenust (ambulatoorne ja statsionaarne ravi ning päevaravi) ja millises mahus on regioonis edaspidi otstarbekas ja reaalselt võimalik pakkuda. Selles protsessis peaksid osalema koos Ida-Viru Keskhaigla esindajatega nii Põhja-Eesti Regionaalhaigla psühhiaatriakliiniku, Tartu Ülikooli Kliinikumi psühhiaatriakliiniku kui ka Sotsiaalministeeriumi, Terviseameti ja Tervisekassa esindajad.

Planeeritava EMO laienduse vastavus SA Ida-Viru Keskhaigla FUNKTSIONAALNE ARENGUKAVA II ETAPP esitatule koos haigla poolsete kommentaaridega (kommentaariid esitatud kaldkirjas).

SA Ida-Viru Keskhaigla FUNKTSIONAALNE ARENGUKAVA II ETAPP kehtiv tervikdokument on leitav haigla kodulehel olevalt lingilt: [IVKH meditehnoloogia](#)

A. Erakorralise Meditsiini Osakond (EMO)

Kasutusotstarve

Erakorralise Meditsiini Osakonnas (EMO) toimub vältimatu abi osutamine ambulatoorselt. Vajadusel erakorralised haiged hospitaliseeritakse IVKH statsionaari või saadetakse III etapi haiglatesse. EMO teenus hõlmab endas haiguste diagnostikat ja ravi. Toimub haigete registreerimine, vajadusel pesemine ja ümberriietumine ning palatiosakonda saatmine.

Selles osas muudatusi ei planeerita.

Seosed ja ühendused

EMO ruumid peavad asuma 1. korrusel. Vaja on arvestada patsientide privaatsusega ja mugavusega registreerimisel ja teenuse ootamisel.

EMO ruumide planeering peab võimaldama haige kiire suunamise vajalikule protseduurile. Haiged tuleb esimesel võimalusel raamilt suunata jälgimispalati vooditesse. Protseduuri- ja läbivaatuse ruume kasutatakse nii kiirabiga toodud kui ise tulnud haigete läbivaatuseks ja raviks. Vajalik on kiire ja mugav ühendus radioloogia osakonnaga, operatsiooniblokiga, intensiivravi osakonnaga, läbimata haigla üldkasutatavaid koridore.

EMO väljapääs peab olema transpordi ettesõidu ja haige raamil või ratastoolis sisenemise võimalusega, kiirabiautole boks (3 kohta) haige mahavõtmiseks ja auto ning raami puhastamise võimalus. 22 Nakkushaigete vastuvõtu ruumid on omaette eraldatud pääsuga ja asuvad nakkusosakonna juures.

EMO juurde kuuluvad isolaatorid, et vajadusel haiged isoleerida.

Juurdeehituse rajamisega suureneb patsientide privaatsus, paraneb patsientide mugavus registreerimisel ja teenuse ootamisel olulisel määral, sest patsientide kasutusse jääb oluliselt suurem registreerimis- ja ooteala kui praegu kasutuses olev ruum. EMO olemasolev kiirabiauto boks haige mahavõtmiseks on ühekohaline, kuigi osavamad autojuhid suudavad hädapärast sinna ka kaks kiirabiautot korruga ära mahutada, kuid sellisel juhul ei ole autode vahel enam piisavalt ruumi liikumiseks ja sellest tingitult on juhtunud väiksemaid plekimõlkimisi ning ruumikitsikusest tingitult on patsientide käsitlemine väga ebamugav ja võtab rohkem aega. Uue lahenduse järgi rajatakse EMO laiendusse avar kolme kohaline kiirabiboks, kus igale autole on ettenähtud nõuetekohane parkimisruum ning kiirabiautosid ja raame on võimalik üksteist

segamata käidelda ja puhastada. Olemasoleva kiirabiliüüsi asemele rajatakse isolaator psühhiaatriliste patsientide teenindamise võimekusega, mida haiglal täna olemas ei ole. Muus osas jäävad esitatud põhimõtted täidetuks.

Töökorraldus ja varustamine

Erakorraline vastuvõtt toimub iga päev 24 tundi. Osakonda varustatakse steriilse ja puhta materjaliga, pesuga. Instrumendid ja tarvikud steriliseeritakse kesksterilisatsiooni osakonnas, haiglatarbed puhastatakse ja desinfitseeritakse osakonna vastavas ruumis. Ravimitega varustamine toimub haigla apteegi kaudu.

Analüüsimaterjal saadetakse haigla laborisse.

Must pesu ja jäätmed kogutakse, pakitakse ning toimetatakse vastavatesse üksustesse.

Töökorraldus ja varustamine osas muudatusi ei planeerita.

Tegevuste kirjeldus

Haigete erakorraline vastuvõtt toimub ööpäevaringselt EMO-s. Erakorralised haiged läbivad triaazi, arsti konsultatsiooni, esmase diagnostika ja vajalikud raviprotseduurid.

Haiged võivad siseneda haiglasse EMO sissepääsu kaudu:

- vältimatu abi, avatud 24 t/ööpäevas.

Haiged tulevad jalgsi, oma transpordiga või meditsiinilise transpordiga. EMO sissepääsud peavad olema transpordi ettesõidu ja haige raamiga sisenemise võimalusega, kiirabiautole segamatut sissesõitu võimaldav kinnine boks.

Sünnitajad suunatakse kohe sünnitusosakonda, kus toimub sünnitaja läbivaatus ja dokumentide vormistamine.

Nakkuskahtlusega haiged suunatakse väljast otse isolaatorisse, kus selgitatakse patsiendi seisukord.

Tegevuste kirjelduse põhimõttes muudatusi ei planeerita.

EMO

EMO primaarseks funktsiooniks on hinnata, stabiliseerida ja maksimaalsel määral ravida tõsiste haiguste ja vigastustega patsiente ööpäevaringselt. EMO suunab vajadusel patsiendi edasisele ravile vajalikku osakonda.

EMO osakonda saabuvad haiged kas kiirabiga, tulevad oma transpordiga või jalgsi.

Kiirabiga saabuvate haigete vastuvõtt toimub kiirabiauto vastuvõtuboksi kaudu.

Ööpäevane valve, seotud vältimatu abiga, on laboratooriumis, radioloogia osakonnas, intensiivravi osakonnas, operatsiooniblokkis.

Selles osas muudatusi ei planeerita.

Töökoormus, funktsionaalne planeering

- Erakorralisi haigeid hospitaliseeritakse keskmiselt $7560/365 = 21$ haiget päevas;
 - Erakorralisi haigeid planeeritakse vastu võtta keskmiselt $29\,000/365 = 79$ haiget ööpäevas.
- Eeldusel, et 50% ööpäevastest vastuvõttudest toimub 12-tunnise valve jooksul, on tippkoormuse ajal erakorraliste haigete vastuvõtt kuni 4 vastuvõttu tunnis.

Põhiruumide vajadus:

- Elustamise saal 1
- Protseduuriruum/kipsiruum 2
- Arsti vastuvõturuum/läbivaatusruum 3
- Arsti vastuvõturuum/läbivaatusruum günekoloogilise tooliga 1

- Isolaator 2
- Haige ajutise viibimise voodid/ jälgimisruum 10 kohta

Üldjoontes ei ole arengukavas esitatud keskmised töökoormusnäitajad muutunud, kuid olemasoleva EMO kitsaskohad tulevad välja just patsientide teenindamise tippkoormuse ajal, kui erakorraliste haigete vastuvõtte on vaja teha rohkem kui 4 vastuvõttu tunnis (tipptunnid, raskemad liiklusõnnetused, viirushaiguste puhangud jms)

Ruumiprogrammiliselt ei võimalik EMO olemasolevaid ruume tsoneerida puhtaks ja mustaks alaks, mille järgi oli suur vajadus koroonaviiruse pandeemia ajal. Olemasolev ooteala ja registratuur on väga minimalistlikud ning ei taga patsientidele piisavalt privaatsust ning mitmekesi korraga väikeses ruumis viibimine soodustab nakkushaiguste levikut. Ruumiprogramm ei arvesta keemiaõnnetuste, hulgikannatanutega suurõnnetuse, sõjalise rünnaku toimumise või koroonapandeemia kordumise võimalustega. EMO töötajate arvu kasvust lähtuvalt on kitsaks jäänud töötajate olemasolevad töö- ja puhkeruumid, puudu on abi- ning laoruumide.

EMO laienduse põhiprojektis lahendatud põhiruumide vajadus:

- Elustamise saal 1 – ruumide arv ei muutu (Olemasoleva ühekohalise elustamissaali pinda suurendatakse, et võimaldada sinna paigaldada korraga kaks kriitilises seisundis patsienti).
- Protseduuriruum/kipsiruum 2 – ruumide arv ei muutu (EMO juurdeehituse ehitamise käigus rajatakse üks täiendav protseduuriruum/kipsiruum ning kahest olemasolevatest protseduuriruumist üks muudetakse ümber universaalseks koolitus-, koosoleku-, õppe- ja kriisijuhtimisruumiks).
- Arsti vastuvõturuum/läbivaatusruum 5 – ruumide arv suureneb kahe ruumi võrra (Kaks olemasolevat läbivaatusruumi jäävad teenindama nakkushaigeid patsiente (sh lapsed) ja kolm uut läbivaatusruumi jäävad teenindavad ülejäänud patsiente).
- Arsti vastuvõturuum/läbivaatusruum günekoloogilise tooliga 1 – ruumide arv ei muutu (Olemasoleva günekoloogilise tooliga läbivaatusruumi asemele rajatakse protseduuriruum/kipsiruum ning nõuetele vastav uus arsti vastuvõturuum/läbivaatusruum günekoloogile tooliga rajatakse juurde ehitatavasse hoonesse).
- Isolaator 3 – ruumide arv suureneb ühe võrra (Seoses haigla Ahtme üksusesse planeeritava psühhiaatrikliiniku rajamisega on vajalik EMO pinnale ehitada lisaks kahele olemasolevale isolaatorile veel täiendav isolaator psühhiaatrilistele patsientidele. Ka olukorras, kus psühhiaatrikliinikut mingil põhjusel ei ehitata Ahtme üksusesse, on vaja psühhiaatrilisi patsiente kusagil hoida, kuni korraldatakse nende transport mõnda teisse haiglasse. Kokku on EMO pinnale planeeritud kaks isolaatorit EMO patsientidele (üks isolaator säilitatakse olemasolevas asukohas ja üks isolaator rajatakse juurdeehituses paikneva autolüüsi vahetusse lähedusse) ja üks täiendav isolaator rajatakse juurde psühhiaatrilistele patsientidele. •

Haige ajutise viibimise voodid/ jälgimisruum 10 kohta - nõue täidetakse (Ruumikitsikusest lähtuvalt on EMO olemasolevas jälgimisruumis voodikohtade arvu vähendatud kaheksale kohale. EMO laienduse rajamine võimaldab taastada kümnekohalise jälgimisruumi, rajada jälgimisruumi õeposti piisavas koguses arvutitöökohti meditsiinitöötajatele, lahendada meditsiinitehnika ja -tarvikute mugava ja käepärane paigutus ruumis. Lisaks on uue autolüüsi ja jälgimisruumi vahetusse lähedusse planeeritud, eraldiseisva kogumismahutiga, kemikaalidega vms saastunud patsientide dekontamineerimiseks vajalik ruum, mida täna EMO-s ei ole.

Arvestades suuri geopoliitilisi pingeid maailmas on haiglal EMO laienduse keldrikorrusele projekteerimisel ligi 250 m² suurusele reservpinnale kaks S1 klassi varjendit (varjendi põhiprojekt valmib käesoleva aasta veebruari lõpuks), et tagada haigla töötajate ja patsientide ohutus sõjalise õhurünnaku olukorras. Lisaks võimaldab projektlahendus kriisiolukorras muuta EMO ooteala kiiresti patsientide jälgimisalaks ning paigaldada sinna vähemalt kuus lisavoodit. Pandeemia olukorras on võimalik EMO lihtsa vaevaga tsoneerida nn puhtaks ja mustaks alaks ilma suuremaid ehitustöid tegemata, et vältida haiglasest nakkuse levikut.

Personal

Üksuses töötab 26-34 inimest personali.

Haigla erakorralise meditsiini osakonnas töötab täna reaalselt kokku 85 erinevat töötajat (40 õde, 18 hooldajat, 21 arsti ja 17 abiarsti). Täistööajale taandatult töötab EMO-s 29,75 õde, 18,0 hooldajat, 9,25 arsti ja 4,75 abiarsti.

Nakkustõrje põhimõtted

Haiglanakkuste arvu vähendamise aspektist on oluline arvesse võtta:

- ☐ Patsientide, külastajate ja personali liikumismarsruute, neid küllaldaselt eraldades; 23
- ☐ Haigete küllaldest ruumilist eraldatust,
- ☐ Isolatsioonipalatite arvu ja tüüpi;
- ☐ Kätepesemise võimaluste kättesaadavust;
- ☐ Vee Legionella-vabana hoidmist.

Osakonna koosseisus on planeeritud üks õuest avanev isolaator õhu kaudu levivate nakkuste tõkkeks. Teine isolaator on osakonna sees. Isolaatorid on grupeeritud kiirabi sissepääsu lähedal. Isolaatorid planeeritakse ühekohaliste palatitena ning võivad olla kasutuses tavaliste jälgimiskohtadena, kui ei ole vajadust kellegi isoleerimiseks. Isolaatorid peavad vastama palatiruumidele esitatavatele nõuetele, ning lisaks järgmisele:

1. Igas isolaatoris peab olema võimalus kätepesuks, ümberriietumiseks ja musta ja puhta materjali hoidmiseks, mis asub vahetult palatisse sissepääsu lähedal, soovitatavalt lüüsis;
2. Isolaatori piirseinad, lagi ja põrand, kaasa arvatud ühenduskohad, tuleb tihendada nii, et õhuvahetus väliskeskkonnaga oleks võimatu;
3. Isolaatori kõigi väljapääsude uksed peavad olema varustatud isesulguvate seadmetega;
4. Igal isolaatoril peab olema eraldi tualett, pesu- või duširuum ja kätepesu valam;
5. Isolaator tuleb varustada seadmega, mis võimaldab jälgida õhu rõhku ja liikumise suunda nakkusohtliku haiga palatis viibimise ajal;
6. Isolaatori ette planeerida ülerõhuga lüüs.

Nakkustõrje põhimõttes muudatusi ei planeerita.

Pinnanäitajad

Programmeeritud pindala 541 m²

Lahendatud aktiivravikompleksi I ehitusjärjekorraga. Ruumide pindala K korpuses 561 m².

Täna on olemasoleva EMO kasutuses haigla K-korpuses 715,6 m² ruume (pinna sisse ei ole arvestatud töötajate garderoobe, tehnoruume jms). EMO juurdeehituse rajamise järgselt jääb EMO kasutusse 1744,8 m² ruume (pinna sisse ei ole arvestatud töötajate garderoobe, tehnoruume, varjendit jms).

Teostatud maht

Lahendatud aktiivravikompleksi I ehitusjärjekorraga

EMO laienduse ja olemasolevate ruumide osalise ümberehitamisega on plaanis alusta juba sel

kevadel. Investeeringu kogumaksumuseks kujuneb ligi 7,3 miljonit eurot, mida haigla suudab katta kogutud reservide arvelt. EMO ehitustööde käigus teostatakse ettevalmistustöid juba ka psühhiaatriakliiniku rajamiseks (nt maa-aluste tehnosüsteemide ümberpaigutamine, tugimüüride ehitamine jms), mis tõstab EMO laienduse ehitustööde maksumuse ruutmeetri hinda keskmisest kõrgemaks.

Kokkuvõtteks

SA Ida-Viru Keskhaigla EMO laienduse ja psühhiaatriakliiniku põhiprojektid on leitavad järgmiselt lingilt: <https://fp.ivkh.ee:8443/s/BuB9YhcMnh8IBbt>
Password: EMO_laiendus_psyhhaatria_1

EMO juurdeehituse keldrikorrusel asuvasse reservruumi kahe S1 klassi varjendi rajamise lõpliku põhiprojekti lisame kausta „Varjend EMO PP“ esimesel võimalusel (põhiprojekti eeldatav valmimisaeg on veebruar 2026).

Enne psühhiaatriakliiniku rajamise investeerimisotsuse tegemist on vajalik erinevaid osapooli kaasates lõplikult välja selgitada, millist psühhiaatrilist teenust (ambulatoorne ja statsionaarne ravi ning päevaravi) ja millises mahus on regioonis edaspidi otstarbekas ja reaalselt võimalik pakkuda.

Juhul kui Sotsiaalministeeriumil on mingeid täiendavaid ettepanekuid haigla plaani osas alustada juba käesoleva aasta kevadel EMO laienduse ehitustöödega, siis palume sellest meile esimesel võimalusel teada anda. Vajadusel saame esitada täiendavaid selgitusi.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Tarmo Tohver
juhatuse esimees

Koit Oras
3311257 Koit.Oras@ivkh.ee